

Saksutredning

Arkivreferanse: 2022/617-4

Saksbehandler: Siv Anita Myhre

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
		Formannskapet

Anmodning fra IMDI om bosetting av flyktninger i 2022

Kommunedirektørens innstilling

1. Bindal kommune imøtekommer anmodningen fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, IMDI, om bosetting av 15 flyktninger for 2022.
2. Det bosettes 15 ukrainske flyktninger i 2022.
3. Eventuelle flyktninger som kommer som følge av vedtak om familiegjening, kommer i tillegg.
4. Kommunedirektøren gis fullmakt til å iverksette de nødvendige tiltak for bosetting av flyktninger.

Vedlegg

1 734908_1_1.PDF

Saksopplysninger

Bindal kommune har fått henvendelse, datert 18.03.2022, fra IMDI, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet om bosetting av flyktninger i 2022.

Ifølge IMDI har mange mennesker flyktet fra Ukraina siden Russlands invasjon i februar i år, og dette er den største massefluktsituasjonen Europa har sett siden 2. verdenskrig. Denne ekstraordinære situasjonen gjør det nødvendig å øke kapasiteten for antall flyktninger i Norge, og Bindal kommune er anmodet om å bosette til sammen 15 flyktninger i 2022.

Det vil først og fremst være snakk om kvinner, barn og eldre flyktninger som kommer fra Ukraina, og det vil være viktig at kommunen legger planer for å bygge opp tjenesteapparat for flere flyktninger fra Ukraina. Dette vil dreie seg om både tilgang til boliger, helsetjenester, introduksjonsprogram, barnehageplasser og skole.

Bosetting av flyktninger er en frivillig oppgave kommunene kan påta seg, og kommunen selv vedtar hvor mange som skal bosettes. Det er en samfunnsoppgave som det er naturlig at kommunene sier ja til. Motivasjonen for bosetting er å øke innbyggertallet, skaffe arbeidskraft til næringslivet og imøtekomme IMDi sin henvendelse. Ved å gjøre vedtak om bosetting, forplikter kommunen seg til å bosette flyktningene og de som kommer som følge av familiegjenforening, gi individuell oppfølging og opplæring i henhold til introduksjonsloven.

IMDI ber om svar innen 31. mars 2022.

Integreringstilskudd

Kommunen har rett på integreringstilskudd dersom den bosetter flyktninger. Integreringstilskuddet består av integreringstilskudd, eldretilskudd og barnehagetilskudd. Formålet med tilskuddet er at kommunen skal gjennomføre en planmessig og aktiv bosetting og integreringsarbeid slik at flyktningene kan forsørge seg selv og ta del i samfunnet. Tilskuddet skal i hovedsak dekke de gjennomsnittlige utgiftene kommunen har til arbeidet i bosettingsåret og de fire neste årene. Kommune får tilskudd for hver person som bosettes.

Integreringstilskuddet i 2022 er som følger:

Tilskuddsåret	Kategori	Sats
Integreringstilskudd år 1	Enslig voksne	234 900
	Voksne	189 400
	Barn	189 400
Integreringstilskudd år 2	Alle flyktninger	243 100
Integreringstilskudd år 3	Alle flyktninger	172 900
Integreringstilskudd år 4	Alle flyktninger	85 700
Integreringstilskudd år 5	Alle flyktninger	70 200
Barnehagetilskudd	Barn 0 – 5	27 100
Eldretilskudd	Voksne over 60 år	176 000

Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Voksne flyktninger har rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter integreringsloven / introduksjonsloven. Kommunene mottar dette tilskuddet for å kunne tilby den lovpålagte opplæringen. Tilskuddsordningen består av to typer tilskudd, personstilskudd og grunntilskudd.

Personstilskuddet er som følger: **År 1:** kr. 14 800,- **År 2:** kr. 26 700,- og **År 3:** kr. 16 600,-
Grunntilskuddet er kr. 610 000,-

Introduksjonsordningen

Introduksjonsprogrammet skal bestå av obligatorisk innhold; opplæring i norsk og samfunnskunnskap og arbeids- eller utdanningsrettede elementer. Opplæringen i norsk og samfunnskunnskap er obligatorisk for alle deltakere i introduksjonsprogrammet, og skal gi deltakerne de norskerferdigheter og kunnskapen om samfunnet de trenger for å delta i opplæring, utdanning, arbeid og samfunnsliv. Etter integreringsloven er livsmestring i et nytt land obligatoriske for alle, og skal styrke deltakernes motivasjon og mestringsfølelse. Foreldreveiledning er obligatorisk for deltakere som har eller får barn.

Alle voksne flyktninger skal ha en timeplan med aktivitet 37,5 timer pr uke. Programmet skal gå over 5 dager pr uke i to år. Utover obligatorisk undervisning skal resten av timeplanen fylles med arbeidspraksis, bo-veiledning og sosialisering i det norske samfunnet.

Ukrainske flyktninger som har fått vedtak fra UDI om innvilget kollektiv beskyttelse, og som er bosatt i kommune etter avtale med integreringsmyndighetene, har rett og plikt til å delta i introduksjonsprogram. Opplæring i norsk og samfunnskunnskap er en sentral del av introduksjonsprogrammet.

Deltakelse i introduksjonsprogram gir rett til introduksjonsstønning, som på årsbasis er lik to ganger folketrygdens grunnbeløp. Utbetaling av introduksjonsstønning til flyktninger skjer via Bindal kommunes lønssystem, og alle deltakere mottar lønsslipp.

Fra bosetting og til de starter på introduksjonsprogrammet, må flyktningene leve av økonomisk sosialhjelp.

Barnehagetilbud

Bindal barnehage avd. Terråk har flere års erfaring med minoritetsspråklige barn i barnehagen, men det finnes i dag ingen ekstra ressurs for minoritetsspråklige barn i barnehagen. Kommunen vil få et engangstilskudd som for 2022 er kr. 27 100,- pr. barn. Et flyktningbarn har rett til plass på lik linje med norske barn, og i Bindal kommune er det vedtatt å gi flyktningbarn gratis barnehagetilbud. Det er pr i dag plass til å motta 6 barn over 3 år, evt. 3 barn under 3 år.

Grunnskole

Uavhengig av skolealder har Terråk skole areal nok til å ta imot flere elever. Terråk skole har også flere års erfaring med flyktningbarn og vil kunne tilby tospråklig fagkompetanse. Kommunen skal kartlegge elevenes ferdigheter i norsk før kommunen fatter vedtak om særskilt språkopplæring og eventuelt opplæring i et innføringstilbud. Kartleggingen skal også gjennomføres underveis i opplæringen av elever som får særskilt språkopplæring, herunder elever i et innføringstilbud. Kartleggingen skal gjennomføres underveis for å vurdere om elever har tilstrekkelige ferdigheter i norsk til å følge den ordinære opplæringen. Det er på det nåværende tidspunkt vanskelig å si noe sikkert om det ekstra ressursbehovet i skolen som en følge av stor usikkerhet omkring sammensetningen av flyktninggruppen. Det forutsettes at behovet for ekstra midler vil kunne dekkes ved integreringstilskuddet. Elever i grunnskolen kan ha rett til særskilt språkopplæring, uavhengig av om eleven får opplæring i et innføringstilbud eller ikke. Særskilt språkopplæring er en samlebetegnelse på særskilt norskopplæring, morsmålsopplæring. Særskilt norskopplæring innebærer forsterket opplæring i norsk. Morsmålsopplæring er opplæring i morsmålet. Retten til særskilt språkopplæring innvilges i form av et enkeltvedtak. Elever har rett til særskilt norskopplæring dersom de har et annet morsmål enn norsk eller samisk, og de ikke har tilstrekkelige norskerferdigheter til å følge ordinær opplæring. Elevene har rett til særskilt norskopplæring frem til de har tilstrekkelige ferdigheter i norsk til å følge den ordinære opplæringen.

Terråk skole har god erfaring med tospråklig assistent fra tidligere og vil anbefale ansettelse av midlertidig tospråklig assistent i Ukrainisk / russisk for ett skoleår av gangen.

Ressursbehov på oppvekstsektoren

Det er vanskelig å ha klare tall på disse ressursene per dags dato. Dette skyldes usikkerhet på hvordan fordelingen blir mellom barn, voksne og eldre. Dersom man tar utgangspunkt i 50-50 fordeling barn-voksne så kan det være aktuelt med følgende tilsetninger:

- 100 % stilling som Integreringskonsulent, med arbeidsoppgaver lik de som tidligere ble ivarettatt av boveileder og flyktningkonsulent.
- 100 % stilling som karriereveileder / lærer med ansvar for kartlegging og introduksjonsprogram. Denne stillingen kan også brukes i grunnskole hvis det blir flere barn enn voksne.
- 100 % stilling som lærer i norsk og samfunnsfag.
- 80 % stilling som tospråklig assistent i barnehage / skole.

Kartlegging av boliger i Bindal kommune

Bindal kommune har kartlagt tilgangen til ledige boliger i det private boligmarkedet i kommunen. Kartleggingen har vist et stort engasjement for å leie ut boliger til ukrainske flyktninger. Tilbudet på privateide boliger er spredt over hele kommunen, men det anbefales å bosette flyktningene sentralt i kommunen. Årsaken til dette er nærhet til viktige kommunale tjenester slik som legetjeneste, helsestasjon, voksenopplæring, grunnskole, idrettshall og barnehage. I tillegg vil nærhet til butikk være viktig, da de kollektive transportmulighetene er begrenset til skoleruter, samt noe ruter til / fra Grong og Brønnøysund.

Bindal kommune har mottatt en felles henvendelse fra Bindalseidet velforening, Bindalseidet sanitetsforening og Bindalseidet pensjonistforening, datert 20.03.2022, som tilbyr å samle inn klær og utstyr til flyktningene. Bindalseidet velforening har i tillegg foretatt en registrering av ledige boenheter på Bindalseidet som er tatt med i oversikten over ledige boliger i kommunen.

Undervisningsrom for Voksenopplæringen

Bindal kommune har i dag ikke tilgang til undervisningsrom for Voksenopplæringen. Ulike lokaler har vært utprøvd og det kan være aktuelt å leie lokaler for et skoleår ad gangen.

Helsetjenester

For å kunne fungere godt i familie og samfunn må vi være friske. Helse- og levekår må derfor ha særskilt fokus. Flyktningene har ofte mange og vonde opplevelser med i «bagasjen». For å kunne fungere best mulig i det norske samfunnet er det viktig å kartlegge og følge opp behov for forebyggende og behandlende helsetjenester, både somatiske og psykiske. Helse er ett av de områdene der loven stiller krav til kommunenes arbeid. Loven krever systematisk oppfølging av flyktningene både i ankomstfasen og senere.

Både barn og voksne som bosettes må følges opp av helsestasjonen. Foreldrene må ha opplæring og veiledning i større grad enn normalbefolkningen. Erfaring fra andre kommuner er at flyktningene er storforbrukere av helsetjenestene. Bosettes det barn er det viktig at helsestasjonen har tilstrekkelig kapasitet og kunnskap, for å kunne veilede og følge opp barn og foreldre.

På lik linje som i oppvekstsektoren er det vanskelig å ha klare tall på hvilke ekstraressurser dette vil føre til på helsesektoren, men tar man utgangspunkt i 50-50 fordeling barn-voksne så antar man at det vil bli et økt behov for helsesykepleier i 50 % stilling.

Ny integreringsplan

Bindal kommune har i dag en integreringsplan som gjelder frem til år 2026. Denne må revideres med tanke på denne nye flyktningestrømmen. Denne må utarbeides tverrsektorielt og i nært samarbeid med de som skal jobbe tettes med flyktingene.

Vurdering

En beslutning om bosetting av flyktninger er en stor og viktig beslutning som får stor betydning for hvilke oppgaver som skal og må prioriteres de nærmeste årene. Bosetting av flyktninger forutsetter planmessig arbeid over tid for å bidra til integrering i lokalsamfunnet. Det er IMDi som bestemmer hvilke flyktninger som kommer til Bindal. Vi kan ikke velge alder, kjønn eller familie på de som kommer hit, men IMDi ønsker at vi skal lykkes i vårt arbeid.

Nedgangen i folketallet i Bindal er dramatisk og får konsekvenser for kommunens inntekter og sammensetningen av befolkningen. Bosetting av flyktninger og familiegjenforening vil delvis kunne veie opp for de som flytter fra kommunen. Innbyggere som blir integrert i vårt samfunn vil bidra i arbeidsliv, kulturliv og i lag og foreninger.

Arbeidet med bosetting av flyktninger krever mye planlegging og praktisk arbeid. Det krever evne til systematisk veiledning og kreativitet, og pedagogiske evner for å utarbeide og gi innhold i individuelle introduksjonsprogram. Stillingen som integreringskonsulent må besettes av en person med stor entusiasme og pågangsmot. Stillingen bør organisatorisk ligge under oppvekst- og kultursektoren.

KOMMUNEDIREKTØREN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 25.03.2022

Knut Toresen
kommunedirektør

Siv Anita Myhre
oppvekst- og kultursjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Bindal kommune
Rådhuset
7980 TERRÅK

Deres ref:

Vår ref: 22-01984-1

Dato: 18.03.2022

Vi ber om at brevet blir distribuert til:

- ordfører
- kommunedirektør

Ny oppmoding 2022 - Bindal kommune

Mange menneske har flykta frå Ukraina sidan Russland sin invasjon i februar i år. Dette er den største massefluktsituasjonen Europa har sett sidan den andre verdskrigen. UNHCR bereknar at 12 millionar menneske vil trenge naudhjelp og beskyttelse internt i Ukraina, medan meir enn 4 millionar kan bli drivne på flukt frå Ukraina innan kort tid.

Dei humanitære følgene er dramatiske i Ukraina og i nabolanda. Dei store flyktingstraumane ut av Ukraina legg betydeleg press på landa omkring. Desse har fått skryt frå FN for å ha stilt opp med ein rask og effektiv beredskap for mottak av flyktingane. Samstundes er dei heilt avhengige av at resten av Europa medverkar.

I Noreg er det stadig aukande inkomstar av ukrainske flyktingar. Det er vedteke at ukrainske statsborgarar skal få mellombels, kollektivt vern. Dette er eit særskilt løyve i utlendingslova § 34 som kan nyttast i ein massefluktsituasjon.

Denne ekstraordinære situasjonen gjer det naudsynt å auke kapasiteten for eit mogleg stort tal på inkomstar av flyktingar til Noreg. Det er framleis uvisst kor stort behovet for busetting blir i år, men det er venta at talet på ukrainske flyktingar aukar i vekene og månadane framover. Det er derfor svært positivt at kommunane ønsker å stille opp og medverke til rask busetting av flyktingar. Tilbakemeldinga på IMDi's kartlegging av busettingskapasiteten i kommunane i veke 10 i år tyder på at det er stor vilje til å busette flyktingar. Samstundes er behovet for busetting i Noreg vesentleg større enn den kapasiteten kommunane har meldt inn. Den store busettingsviljen gjeld både i kommunar som allereie er oppmoda om å busette, og i kommunar som ikkje har førebudd seg på busetting av flyktingar i år.

I 2015 gjorde kommunane ein formidabel innsats med busetting og kvalifisering av dei store flyktinginnkomstane frå Syria og andre land. I tida framover vil kommunane nok ein gong spele ei heilt avgjerande rolle i korleis Noreg som nasjon vil kunne handtere denne krevjande situasjonen. Det er i kommunane at flyktingane skal bu og få kvardagen attende. Talet på busettingsplassar i kommunane, og kor raskt kommunane kan gjere desse tilgjengelege, er derfor heilt avgjerande. IMDi oppmodar derfor alle kommunar i landet om å busette flyktingar i 2022.

Med bakgrunn i den nye situasjonen oppmodar IMDi derfor Bindal kommune om å busette til saman 15 flyktingar i 2022.

Det vil særleg vere kvinner, barn og eldre flyktningar som kjem frå Ukraina. Det er viktig at kommunen no legg planar for å bygge opp tenesteapparatet for fleire flyktningar frå Ukraina og andre land. Dette dreier seg om både bustader, helsetenester, introduksjonsprogram, barnehageplassar og skule.

Svar på oppmodinga

Vi ber om at det kjem tydeleg fram av vedtaket dykkar kor mange flyktningar kommunen vedtek å busette i 2022. Vi oppfordrar dykk til å gjere vedtak i tråd med talet det er oppmoda om. Vedtaket skal ikkje inkludere familiegjenforeina eller innehalde andre reservasjonar.

Vi har behov for raskt svar. Ver derfor vennleg og svar på denne oppmodinga så snart som mogleg, og **innan 31. mars 2022**. Viss det ikkje er mogleg å sakshandsame innan fristen, ber vi om beskjed om når svaret kan vere klart.

Når de har gjort vedtak, ber vi kommunen om å

- sende skriftleg kopi av vedtaket til post@imdi.no med kopi til KS ved nina.gran@ks.no og til fylkeskommunen
- registrere vedtakstalet i IMDi's fagsystem for busetting (IMDinett) etter at oppmodinga er mottatt digitalt

Kontakt

Ta kontakt med IMDi ved spørsmålkring oppmodinga. IMDi's kontaktsenter har telefon 40 00 19 60 og e-post: post@imdi.no.

Libe Rieber-Mohn
direktør
Integrerings- og mangfaldsdirektoratet

Dokumentet er godkjent elektronisk og treng derfor ikkje signatur.

Appendix:

Bakgrunn for tala

Hausten 2021 oppmoda IMDi 212 kommunar om å busette til saman 5 500 flyktningar i 2022. Dette var før krigen i Ukraina braut ut. Krigen i Ukraina har ført til at behovet for busetting har stege monaleg. IMDi varsla alle kommunane i landet om dette i brev datert 4. mars. Dei nyaste prognosane viser at behovet for busetting i 2022 er berekna til å vere om lag 35 000 personar. Inkludert i dette talet er 400 einslege mindreårige. IMDi har i samråd med KS fordelt dette talet på alle kommunar i landet.

Talet som ligg til grunn for denne nye oppmodinga inneber ein auke på kring 30 000 busettingsplassar. Dette talet er samstundes usikkert på det noverande tidspunktet. Vi veit ikkje kor lenge krigen i Ukraina vil vare, eller kor mange som vil komme til Noreg, verken på kort eller på lengre sikt. Samstundes legg vi til grunn at inkomstane blir store. Tilkomstar som kan følge av ein solidaritetsordning mellom dei europeiske landa er ikkje inkludert i prognosane på det noverande tidspunktet.

I tillegg til ukrainske flyktningar, er det også andre grupper som skal busettast i 2022. Det er derfor viktig at kapasiteten til å busette flyktningar kan justerast i tråd med det samla behovet.

Økonomi og rammevilkår

Vi forstår at dette er ein utfordrande situasjon også for kommunane. IMDi har stønadsordningar som blir utløyste for personane som kommunen skal busette. Det skal legges til rette for at kommunen skal kunne auke kapasiteten i tråd med behovet.

Personar som får mellombels, kollektivt vern er i målgruppa for busetting med offentleg hjelp, og vert busette etter avtale mellom IMDi og kommunen på same måte som andre flyktningar. Opphaldsløyva dannar grunnlag for rett og plikt til å delta i introduksjonsprogram i samsvar med integreringslova, så lenge flyktingen er busett etter avtale mellom kommunen og IMDi. Busettinga av ukrainske flyktningar utløyser dermed ordinært integreringstilskot.

Aktuelle tilskot:

- Kommunar som buset flyktningar, får utbetalt integreringstilskot. Tilskotet blir utbetalt etter at flyktingen er busett. Tilskotet skal medverke til at kommunane arbeider aktivt med busetting og integrering slik at flyktingane kjem i arbeid, forsørger seg sjølve og deltar i samfunnet så raskt som mogleg.
 - Det er ulike satsar for tilskot, avhengig av i kva kategori ein person blir busett i år 1.

integreringstilskot einslege vaksne	kr 234 900 per år
integreringstilskot vaksne og barn i familiar	kr 189 400 per år
integreringstilskot einslege mindreårige	kr 182 300 per år
barnehagetilskot, barn 0—5 år	kr 27 100 per år
eldretilskot, fylt 60 år ved busetting	kr 176 000 per år
- Kommunar som buset einslege mindreårige flyktningar, får eit særskilt tilskot i tillegg til integreringstilskotet. Tilskotet blir utbetalt etter at flyktingen er busett.
 - Det er ulike satsar for tilskot, avhengig av alder og busettingsmånad i år 1.

barn i alderen 0 til og med 16 år	kr 58 750 per månad
barn i alderen 17—20 år	kr 93 167 per månad

- Nokre flyktningar har eit særskilt behov for oppfølging og tilrettelegging på grunn av lågare funksjonsevne og/eller åtferdsvanskar. Kommunar som buset flyktningar, må rekne med at ein skilde personar har slike særskilde behov. Kommunar som buset personar med lågare funksjonsevne og/eller åtferdsvanskar, kan søke tilskot frå IMDi for å dekke ekstraordinære utgifter.
 - For første eller andre busettingsår kan kommunen søke om tilskot 1 eller tilskot 2.

tilskot 1 er eit eingongstilskot på inntil	kr 196 400 (2021)
tilskot 2 kan delast ut årleg i inntil 5 år etter busetting, inntil	kr 1 430 000 (2021)
- Kommunar kan også få tilskot for vaksne innvandrarar som har rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.
 - Persontilskot blir utbetalt i ulike satsar, avhengig av opphavslend.

persontilskot år 1 for 2022	kr 15 300 til 35 800
persontilskot år 2 for 2021	kr 27 500 til 71 200
persontilskot år 3 for 2020	kr 17 200 til 49 100
 - Grunntilskot blir utbetalt i ulike satsar, avhengig av talet på personar i berekningsgrunnlaget.

grunntilskot 1–3 personar	kr 211 000
grunntilskot 4–150 personar	kr 626 000

Les meir om tilskot på nettsidene til IMDi: <https://www.imdi.no/tilskudd/>
IMDis tilskotskalkulator på nettsidene til IMDi: <https://www.imdi.no/tilskudd/tilskuddskalkulator/>

Kopimottakere:

Nordland Fylkeskommune

Kommunesektorens organisasjon - KS